چەند پرسیارێك دەربارەی حوكمەكانی حەیز لە نوێژو ڕۆژوودا

زانای پایەبەرز: محمد بن صالح العثيمين
وەرگێڕانی: دایكی ئالاء

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على نبينا محمد وعلى آله وصحبه أجمعين، وبعد:

ئەمانە كۆمەڵێك پرسیارن كە تایبەتن بە حوكمەكانی حەیز لە كاتی نوێژو ڕۆژوودا كە ئاراستەی زانای پایەبەرز شێخ (محمد بن صالح العثيمين) كراوە (ڕەحمەتی خوای لێ بێت) لەبەر گرنگی وەرمگێڕاوە تا سودەكەی گشتی بێت إن شاء الله.

(پ١/ ئەگەر ئافرەتێك ڕاستەوخۆ پاش نوێژی بەیانی پاك بووەوە ئایا دەتوانێت ئەو ڕۆژە بەڕۆژوو بێت؟ وە ئایا ئەو ڕۆژەی بۆ دەژمێردرێت یان دەبێت بیگرێتەوە؟

و/ ئەگەر ئافرەتێك پاش نوێژی بەیانی پاك بووەوە بۆ گرتنی ئەو ڕۆژە زانایان دوو بۆچونیان هەیە:

١- باقی ئەو ڕۆژە بەڕۆژوو دەبێتو بەڵام بۆی ناژمێردرێتو پێویستە بیگرێتەوە، ئەمە بەناوبانگە لای مەزهەبی ئیمامی ئەحمەد (ڕەحمەتی خوای لێ بێت).

٢- پێویست ناكات باقی ئەو ڕۆژە بەڕۆژوو بێت لەبەر ئەوەی دروست نییە ئەو ڕۆژە بەڕۆژوو بێت كە سەرەتاكەی لە حەیزدا بووەو بە ڕۆژووگر دانانرێت.

وە مادەم ڕۆژووەكەی دروست نەبێت ئەو كاتە ڕۆژوو گرتنی باقی ڕۆژەكە سودی نییە.

وە بە هەردوو بۆچونەكە پێویستە ڕۆژووەكەی بگرێتەوە.

پ٢/ ئەگەر ئافرەتێك پاك بووەوە پێش نوێژی بەیانی بەڵام دوای نوێژی بەیانی خۆی بشواتو نوێژ بكاتو ڕۆژووی ئەو ڕۆژە بگرێت ئایا پێویست دەكات ئەو ڕۆژە بگرێتەوە؟

و/ ئەگەر لە ڕەمەزاندا ئافرەتی حەیزدار بە دەقیقەیەك پێش نوێژی بەیانی پاك بووەوە، وە دڵنیا بوو ئەوا ڕۆژووەكەی تەواوەو پێویست ناكات بیگرێتەوە، چونكە كاتێك ئەو بەڕۆژوو دەبێت پاك بۆتەوەو ئەگەر چی خۆشوشتنەكەیشی بكەوێتە دوای نوێژی بەیانی ئاساییە.

وەکو کەسێك وایە کە غوسڵی لەسەر بێتو دوای نوێژی بەیانی خۆی بشواتو پاشێوی کردووەو خۆی نەشوشتووە تا دوای نوێژی بەیانیو ڕۆژووەکەیشی تەواوە.

وە لێرەدا دەمەوێت ئاگاداری ئەو ئافرەتانە بکەمەوە کە بە هەڵە تێگەیشتوونو وا دەزانن کە ئەگەر ڕۆژێك بەڕۆژوو بنو دوای ڕۆژوو شکاندن بکەونە حەیزەوە تا نوێژی عیشا ئەوا ئەو ڕۆژووەیان بۆ ناژمێردرێت، بەڵام ئەمە هەڵەیەو هیچ بنەمایەکی نییە، بەڵکو ئەگەر بەیەك دەقیقە پاش خۆر ئاوا بوون توشی حەیز بێت ئەوا ڕۆژووەکەی تەواوەو هیچی لەسەر نییە.

پ٣/ ئایا پێویستە لەسەر زەیستان بەڕۆژوو بێتو نوێژ بکات ئەگەر پێش چلەی پاك بێتەوە؟

و/ بەڵێ زەیستان کەی پاك بووەوە پێش چلەی پێویستە لەسەری نوێژ بکاتو بەڕۆژوو بێت ئەگەر لەڕەمەزاندا بوو، وە دروستە بۆ هاوسەرەکەی کە لێی نزیك بێتەوە لەبەر ئەوەی پاك بۆتەوەو هیچ شتێك نییە ڕێگری بکات لەم شتانە.

پ٤/ ئەگەر بێتو ئافرەت سوڕی مانگانەی هەشت ڕۆژ یان حەوت ڕۆژ بێت وەهەروەها جارێك یان زیاتر لەم ماوەیە زیاتر ڕوویدا حوکمی چییە؟

و/ ئەگەر بێتو ئافرەت سوڕی مانگانەی حەوت ڕۆژ یان هەشت ڕۆژ بێت هەروەها ئەم ماوەیە زیادی کرد بۆ نۆ یان دە یان یانزە ڕۆژ دەبێت چاوەڕێ بکاتو نوێژ نەکات تا پاك دەبێتەوە لەبەر ئەوەی پێغەمبەری خوا ﷺ ماوەی دیاری نەکردووە بۆ حەیز، خوای گەورە دەفەرمێت: ﴿وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْمَحِيضِ قُلْ هُوَ أَذًى﴾ [البقرة: ٢٢٢].

هەتا ئەم خوێنە بمێنێت ئەو ئافرەتە لەسەر ئەو حاڵە دەبێت تا پاك دەبێتەوەو خۆی دەشواتو نوێژ دەکات، ئەگەر لە مانگی داهاتوودا ئەم ماوەیە کەمی کرد هەرکاتێك پاك بووەوە خۆی دەشوات ئەگەر وەك مانگی پێشوویشی نەبێت.

گرنگ ئەوەیە هەرکاتێك ئافرەت لە حەیزدا بێت نوێژ ناکات ئیتر ئەگەر ئەو حەیزە وەك مانگی پێشوی بێت یان کەمتر یان زیاتر.

پ٥/ ئایا ئافرەتی زەیستان چاوەڕێی چلەی دەکاتو نوێژ ناکاتو بەڕۆژوو نابێت، یاخود پەیوەستە بە نەمانی خوێنەوە، هەرکاتێت پاك بووەوە نوێژ دەکات؟ وە ئایا کەمترین ماوەی پاك بوونەوە چەندە؟

و/ ئافرەتی زەیستان کاتێکی دیاری کراوی نییە بەڵکو هەرکاتێك خوێنی هەبێت نەنوێژ دەکاتو نە بەڕۆژوو دەبێو نە لەگەڵ هاوسەرەکەی کۆدەبێتەوە، وە هەر کاتێك بینی پاك بۆتەوە ئەگەر پێش چلەیش بێت تەنانەت دە ڕۆژ یان پێنج ڕۆژ بێت ئەوا نوێژو ڕۆژووی خۆی دەکاتو ئاساییە.

پ٦/ ئەگەر لە ڕۆژانی ڕەمەزاندا ئافرەت چەند دڵۆپە خوێنێکی کەم بەردەوام بوو لەگەڵیدا بە درێژایی مانگی ڕەمەزان ئایا ڕۆژووەکەی تەواوە یان نا؟

و/ بەڵێ ڕۆژووەکەی دروستو تەواوەو ئەم چەند دڵۆپە خوێنە هیچ شتێك نییەو بەڵکو لە دەمارەوەیە، وەلە ئیمامی عەلییەوە رضي الله عنه دەگێڕنەوە کە دەفەرمێت: ئەم چەند دڵۆپە خوێنە وەك خوێن بەر بوونی لوت وایەو بە حەیز دانانرێت، بەڵام ئەگەر لە کاتی سوڕی مانگانەیدا بێت ئەوا بە حەیز دادەنرێت.

پ٧/ ئەگەر ئافرەت هەستی بە خوێن کرد پێش دابەزینی لە پێش خۆر ئاوا بوون، یان هەستی بە ئازاری حەیز کرد ئایا ڕۆژووی ئەو ڕۆژەی دروستە یان بیگێڕێتەوە؟

و/ ئەگەر ئافرەت هەستی بە خوێن کرد پێش دابەزینی بەڵام دانەبەزی پێش خۆر ئاوا بوون، یان هەستی بە ئازاری حەیز کرد بەڵام دانەبەزی تا دوای خۆر ئاوا بوون ئەوا ڕۆژووی ئەو ڕۆژەی تەواوەو نایگێڕێتەوە.

پ٨/ ئەگەر ئافرەت خوێنی بینی بەڵام دڵنیا نەبوو کە خوێنی حەیزە ئایا حوکمی ڕۆژوو گرتنی ئەو ڕۆژە چییە؟

و/ ڕۆژووەکەی تەواوە لەبەر ئەوەی کە بنچینە ئەوەیە کە خوێنی حەیز نییە تا دڵنیا نەبێت کە حەیزە.

پ٩/ ئایا ئافرەت لەکاتی حەیزو زەیستانیدا لە ڕۆژی ڕەمەزاندا دروستە بخۆن و بخۆنەوە؟

و/ بەڵێ دەتوانن بخۆن و بخۆنەوە لە ڕۆژانی ڕەمەزاندا، بەڵام وا باشترە بە نهێنی بێت ئەگەر منداڵ لە ماڵدا هەبێت، چونکە کێشەیان لا دروست دەکات.

پ١٠/ ئەگەر ئافرەتی حەیزدارو زەیستان لە کاتی عەسردا پاک بووەوە ئایا پێویست دەکات نوێژی نیوەڕۆ لەگەڵ عەسردا بکات یان تەنها نوێژی عەسری لەسەر پێویستە؟

و/ بۆچوونی ڕاستو دروست لەم بابەتەدا ئەوەیە تەنها نوێژی عەسری لەسەر پێویست دەبێت لەبەر ئەوەی بەڵگە نییە لەسەر پێویست بوونی نوێژی نیوەڕۆ.

وە لەبەر ئەوەی پێغەمبەری خوا ﷺ فەرموویەتی:

(من أدرك ركعة من العصر قبل أن تغرب الشمس فقد أدرك العصر)[1] .

واتە: هەرکەسێك فریای ڕکاتێك لە نوێژی عەسر بکەوێت پێش خۆرئاوا بوون، ئەوا فریای هەمو نوێژی عەسر کەوتووە.

وەباسی نوێژی نیوەڕۆی نەکردووە ئەگەر نوێژی نیوەڕۆ پێویست بوایە ئەوا ڕوونی دەکردەوە، وە ئەگەر ئافرەت توشی حەیز بوو دوای چوونە ناو نوێژی نیوەڕۆوە ئەوا تەنها کردنی نوێژی نیوەڕۆی لەسەرە جگە لە عەسر، لەگەڵ ئەوەی کە نوێژی نیوەڕۆ کۆ دەکرێتەوە لەگەڵ عەسردا، وە بەهەمان شێوە ئەگەر پاک بووەوە پێش تەواو بوونی کاتی نوێژی عیشا ئەوا تەنها نوێژی عیشای لەسەرەو نوێژی مەغریبی لەسەر نییە.

پ١١/ هەندێك لە ئافرەتان منداڵیان لەبار دەچێت یان پێش دروست بوونی کۆرپەلە یان دوای دروست بوونی کە شێوەی منداڵەکە دەردەکەوێت ئایا حوکمی بەڕۆژوو بوونی ئەو ڕۆژانە چییە کە تێیدا لەباریان دەچێت یان ڕۆژووی ئەو ڕۆژانەی کە خوێنی تێدا دەبینن؟

و/ ئەگەر هاتوو کۆرپەلە دروست نەبووبێ ئەوا خوینەکەی خوێنی زەیستانی نییەو دەبێت نوێژ بکاتو ڕۆژوو بگرێتو تەواوە، بەڵام ئەگەر کۆرپەلە شێوەی دروست ببوو ئەوا خوێنەکەی هی زەیستانییەو نابێت نوێژ بکاتو بەڕۆژوو بێت، لەم

(١) (صحيح الجامع الصغير: ٥٩٩٢).

بابەتەدا ڕێساو بنچینە تێیدا درست بوونی کۆرپەلەیە ئەگەر دروست ببوو ئەوا خوێنی زەیستانییەو ئەگەر دروست نەبوو ئەوا خوێنی زەیستانی نییە.

پ١٢/ دابەزینی خوێن لەکاتی سك پڕیدا لە ڕۆژانی ڕەمەزاندا ئایا کاردەکاتە سەر ڕۆژووەکەی؟

و/ دابەزینی خوێن لەکاتی سك پڕیدا لە ڕۆژانی ڕەمەزاندا ئەگەر حەیز بوو ئەوا وەك حەیزی ئافرەتێکە کە سك پڕ نەبێت وکار دەکاتە سەر ڕۆژووەکەی، ئەگەر حەیزیش نەبوو ئەوا کار لە ڕۆژووەکەی ناکاتو بەتاڵی ناکاتەوە، وە ئەگەر حەیز توشی ئافرەتێکی سك پڕ ببێتو لەو ماوەیەدا نەبچڕێتو بەردەوام بێتو لەکاتی دیاری کراوی خۆیدا ئەوا بۆچوونی ڕاست ئەوەیە کە حوکمی حەیزی هەیە، بەڵام ئەگەر لەماوەی سك پڕیدا حەیزی نەما بەڵام دوای ئەوە خوێنی بینی لەکاتی دیاری کراوی خۆیدا نەبوو ئەوا کار لە ڕۆژووەکەی ناکاتو حوکمی حەیزی نییە.

پ١٣/ ئایا ئەگەر ئافرەت لە ڕۆژانی سوڕێ مانگانەیدا ڕۆژێك خوێنی بینیو ڕۆژێك نەیبینی چی بکات؟

و/ ئاشکرا ئەوەیە ئەو پاکێتی یان وشکێتییەی کە ڕویداوە لە ڕۆژانی سوڕەکەدا ئەوا بە پاکی دانانرێتو بە حەیز دادەنرێت، بەڵام هەندێك لە زانایان دەڵێن ئەگەر ڕۆژێك بیبینێتو ڕۆژێك پاك بێت ئەوا ئەو ڕۆژانەی کە دەبینرێت بە حەیز دادەنرێتو ڕۆژە پاکەکانیشی بە پاك دادەنرێت تا دەگاتە پانزە ڕۆژ لە دوای ئەوە بە خوێنی ئیستیحازە (نەخۆشی) دادەنرێت، ئەم بۆچونە بەناوبانگە لای مەزهەبی ئیمامی ئەحمەدی کوڕی حەنبەل.

پ١٤/ لەڕۆژانی کۆتایی حەیزدا وە پێش پاك بوونەوە ئافرەت هیچ شوێنەوارێکی خوێن نەبینێت بەڵام ئاوە سپییەکە نەبینێت (القصة البيضاء) ئایا دەتوانێت بەڕۆژوو ببێت یان چی بکات؟

و/ ئەگەر عادەتی خۆی وابوو کە ئەو ئاوە نابینێت کە هەندێك ئافرەت وایە ئەوا بەڕۆژوو دەبێت، وەئەگەر عادەتی وابوو لە کۆتاییدا ئەو ئاوە سپییەی دەبینی ئەوا بەڕۆژوو نابێتو چاوەڕێی ئەو ئاوە سپییە دەکات.

پ١٥/ حوکمی خوێندنی قورئان چییە بۆ ئافرەتی حەیزدارو زەیستان بە تەماشا کردنو لەبەر کردن لە کاتی پێویستیدا ئەگەر مامۆستا بێت یان خوێندکار؟

و/ ئاساییە ئەگەر ئافرەت لەکاتی حەیزو زەیستانیدا قورئان بخوێنێت لە کاتی پێویستیدا وەکو ئافرەتێك کە مامۆستا بێت یان قوتابی، یان خوێندنی ئەو ویردانەی کە لە شەوو ڕۆژدا هەیە، بەڵام خوێندنی قورئان بۆ دەست کەوتنی پاداشت باشتر وایە کە نەخوێنێت لەبەر ئەوەی زۆربەی زانایان بۆچونیان وایە کە ئافرەتی حەیزدار نابێت قورئان بخوێنێت.

پ١٦/ ئایا پێویست دەکات ئافرەتی حەیزدار جلو بەرگی بگۆڕێت پاش پاك بوونەوەی کە هەرچەندە هیچ شتێکی بەر نەکەوتبێت؟

و/ پێویست ناکات لەبەر ئەوەی حەیز لاشە پیس ناکاتو بەڵکو خوێنەکە پیسە ئەکەر بەر شتێك بکەوێت، چونکە پێغەمبەری خوا ﷺ فەرمانی بە ئافرەتان کردووە ئەگەر خوێنی حەیز بوو بە جل وبەرگیانەوە ئەوا با بیشۆرنو نوێژ بەو جلو بەرگانەوە بکەن.

پ١٧/ ئەگەر ئافرەتێك لەرەمەزاندا حەوت رۆژ زەیستان بوو، وەنەیگرتەوە تا رەمەزانی دووەم، وەرەمەزانی دووەمیش هات بەسەرداو حەوت رۆژی تری لێ نەگرت بە بیانوی نەخۆشی، وەرەمەزانی سێیەمی لێ نزیك بۆتەوە چی بكات؟

و/ ئەگەر ئەو ئافرەتە نەخۆش بێتو نەتوانێت بیگرێتەوە هەركاتێك توانی با بیگرێتەوە چونكە عوزری هەیە، هەرچەندە رەمەزانی دووەمیش بێت بەسەریدا، بەڵام ئەگەر لەبەر كەمتەرخەمی خۆی بێت ئەوا نابێت گرتنەوەی دوا بخات بۆ رەمەزانی دووەم، عائیشە (خوای لێ رازی بێت) فەرموویەتی: گرتنەوەی رۆژووم لەسەر بووەو نەمتوانیوە بیگرمەوە تا مانگی شەعبان.

جا ئەگەر ئەو ئافرەتە عوزری نەبێت ئەوا تاوانبارەو دەبێت تەوبە بكاتو چەند رۆژی لەسەر بێت دەبێت بیگرێتەوە، وەئەگەر عوزریشی هەبێت ئەوا چەندێك دوا بكەوێت ساڵێك بێت یان دوو ئاساییە.

پ١٨/ ئەگەر ئافرەتێك توشی حەیز بوو بە كاتژمێرێك دوای بانگی نیوەڕۆ ونوێژی نەكردبوو ئایا پێویست دەكات لە دوای پاك بوونەوەی ئەو نوێژە بگێڕێتەوە؟

و/ زانایان بۆچونیان جیاوازە لەم بابەتەدا، هەندێك دەڵێن پێویست ناكات بیگێڕێتەوە، چونكە كەمتەرخەمی نەكردووەو تاوانباریش نەبووە وەدەتوانێت ئەو نوێژە دوا بخات بۆ دوا كاتەكەی، وە هەندێكیان دەڵێن: پێویست دەكات ئەو نوێژە بگێڕێتەوە چونكە پێغەمبەری خوا ﷺ فەرموویەتی:

(من أدرك ركعة من الصلاة فقد أدرك الصلاة)(٢) .

واتە: هەركەسێك فریای ركاتێكی نوێژ بكەوێت ئەوا فریای نوێژەكەی كەوتووە.

بۆیە واباشترە كە نوێژەكەی بگێڕێتەوە چونكە تەنها نوێژێكەو زەحمەت نییە لەسەری.

پ١٩/ ئەگەر ئافرەتی سك پڕ پێش منداڵ بوونی بە رۆژێك یان دوو رۆژ خوێنی بینی ئایا واز لەنوێژو رۆژووەكەی بهێنێت لەبەر ئەمە؟

و/ ئەگەر ئافرەتی سك پڕ پێش منداڵ بوونی بە رۆژێك یان دوو رۆژ خوێنی بینیو ئازاری لەگەڵدا بوو ئەوا با واز لە نوێژو رۆژووەكەی بهێنێت، بەڵام ئەگەر بەبێ ئازار بوو ئەوا هیچ نییەو رێگر نییە لە نوێژو رۆژوو.

پ٢٠/ بۆچوونت چییە بۆ خواردنی حەپی مەنع بۆ نەهاتنی سوڕی مانگانەی تاكو رۆژوو بگرێت لەگەڵ خەڵكیدا؟

و/ من ئاگادارتان دەكەمەوە لەم شتە، چونكە خواردنی ئەم حەپانە زیانێكی زۆری هەیە، ئەم شتە لای من سەلمێنراوە لە رێگەی پزیشكانەوە، وە بە ئافرەتان دەوترێت: ئەم شتە خوای گەورە نوسیوێتی لەسەر ئافرەتان، تۆیش رازی بە بەشی خواو بەرۆژووبە تا رێگر نەبێت وەئەگەر رێگرێكیش هەبێت ئەوا مەیگرەو رازی بە بەقەدەری خوای گەورە.

پ٢١/ كامیان بۆ ئافرەت باشترە لەشەوانی رەمەزاندا لەماڵ نوێژ بكات یان لە مزگەوت، بەتایبەتی ئەو مزگەوتانەی كە وتارو ئامۆژگارو یادخستنەوەی تێدایە؟ وەئامۆژگاریت چییە بۆ ئەو ئافرەتانەی كە لە مزگەوت نوێژ دەكەن؟

---

(٢) (صحيح سنن أبي داود: ١١٢١).

و/ باشتر وایە بۆ ئافرەت لە ماڵدا نوێژ بکات لەبەر گشتێتی فەرموودەی پێغەمبەری خوا ﷺ کە دەفەرمێت: (وبیوتهن خیر لهن)[٣] .

واتە: وە نوێژکردن لە ماڵەکانیان باشترە بۆیان.

چونکە زۆر جار دەرچوونی ئافرەت پارێزراو نییە لە فیتنەو ئاشوب، وەمانەوەی ئافرەت لە ماڵدا خێری زیاترە، وە بۆ ووتارو ئامۆژگاری دەتوانێت سود لە کاسێت وەرگرێت، وە ئامۆژگاریشم بۆ ئەو ئافرەتانەی کە لە مزگەوت نوێژ دەکەن ئەوەیە کە خۆیان نەڕازێننەوەو بۆن لە خۆیان نەدەن.

پ٢٢/ حوکمی تام کردنی چێشت چییە لە ڕۆژانی رەمەزاندا؟

و/ ئاساییە بۆ پێویستی، بەڵام دەبێت تامەکە قوت نەدرێتو بتفێنرێتەوە.

پ٢٣/ ئافرەتێك ڕۆژووی گرتووە لەو کاتەوە کە لەسەری پێویست بووە بەڵام ئەو ڕۆژانەی کە بەهۆی سوڕی مانگانەوە نەیگرتووە بەهۆی نەزانییەوە پاش تر نەیگێڕاوەتەوە، وەنایشزانێت ژمارەی ئەو ڕۆژانە چەندە، ئایا چی پێویستە لەسەری؟

و/ جێی داخە کە ئەم هەڵەیە لە نێوان هەندێك لە ئافرەتاندا روو بدات ئیتر ئەگەر بەهۆی نەزانینەوە بێت یاخود بەهۆی کەمتەرخەمییەوە، وە پێویستە لەسەر ئەم ئافرەتە تەوبە بکاتو بگەڕێتەوە بۆ لای خواو ئەو ڕۆژانە بگێڕێتەوە بە گوێرەی توانا.

پ ٢٤/ حوکمی مانەوەی ئافرەت چییە لە مزگەوتی (مسجد الحرام) دا لەکاتی حەیزدا بۆ گوێ گرتن لە فەرموودەو وتار؟

و/ نابێت ئافرەتی حەیزدار بمێنێتەوە لە (مسجد الحرام) و هیچ مزگەوتێکی تردا، بەڵام بۆی هەیە تێپەڕ بێت پیایدا بۆ پێویستیو لەو شێوانە، هەروەکو چۆن پێغەمبەری خوا ﷺ داوای ڕاخەرێکی لە عائیشە کرد (خوای لێ رازی بێت) کە بۆی بهێنێت ئەویش فەرمووی: لە مزگەوتەو منیش لە حەیزدام، پێغەمبەر ﷺ فەرمووی:

(ان حیضتك لیست في یدك، فناولته)[٤] .

واتە: حەیزەکەت بە دەست خۆت نییە، منیش پێمدا.

بەڵام ئەگەر بیەوێت دابنیشێتو بمێنێتەوە ئەوا دروست نییە، بەڵگەیش لەسەر ئەمە پێغەمبەر ﷺ فەرمانی بە ئافرەتان کردووە لە نوێژی چەژندا دەرچن بۆ نوێژگە ئەوانەی کە لەناو خەیمەدانو حەیزداریش، بەڵام ئەوانەی کە لە حەیزدان نەیەنە نوێژگە، ئەمەیش بەڵگەیە لەسەر ئەوەی کە حەیزدار نابێت بمێنێتەوە لە مزگەوتدا بۆ گوێ گرتن لە وتار.

---

(٣) (صحيح سنن أبي داود: ٥٦٧).

(٤) (أخرجه مسلم وأبو عوانة والنسائي والبيهقي وأحمد، وانظر: إرواء الغليل: ١/ ٢١٣).

پ٢٥/ حوكمی ئاوی قاوەیی (الكدرة) چییە كە دادەبەزێت لە ئافرەت بە ڕۆژێك یان دوو ڕۆژ پێش حەیز؟ كە هەندێك جار لەسەر شێوەی دەزوویەكی تەنكی ڕەش یاخود قاوەیی یان هاوشێوەی ئەمانەیە، وە حوكمەكەی چییە ئەگەر لە دوای حەیز بێت؟

و/ ئەگەر لە پێش حەیز بێت ئەوا هەر بە حەیز دادەنرێت ئەمەیش بەوە دەناسرێتەوە كە ئازاری لەگەڵدایە، وەئەگەر لە دوای حەیزیشدا بوو ئەوا چاوەڕێی دەكرێت تا نامێنێتو بە حەیز دادەنرێت، چونكە عائیشە (خوای لێ ڕازی بێت) دەفەرمێت:

(لا تعجلن حتى ترين القصة البيضاء) [٥] .واتە: پەلە مەكەن تا ئاوی سپی دەبینن.

سبحانك اللهم وبحمدك أشهد أن لاإله إلا أنت أستغفرك وأتوب إليك.

==================

سايتی بەهەشت

www.ba8.org

2009 – 1430

هەمیشە لەگەڵمان بن بۆ بەرهەمی نوێ

(٥) (رواه مالك، وصححه الشيخ الألباني في: إرواء الغليل: ١/٢١٨) .